

Etická komise udělila osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu

panu Vladislavu Palátovi, nar. dne 31. 3. 1929,

za aktivní působení v odbojové skupině „Jaromír Palát a spol.“, jejíž členové bojovali proti komunistickému režimu v Československu shromažďováním zbraní, přípravou ozbrojených akcí (sabotážních a destrukčních) atd., v období od října 1948 do roku 1950, čímž naplnil formu odboje dle § 3 odst. 3 ve spojení s ust. § 3 odst. 2 písm. b) zákona č. 262/2011 Sb.

Vladislav Palát se narodil v roce 1929, v obci Jablůnka na Vsetínsku. Dnes žije v Novém Městě na Moravě.

Odbojová skupina, které byl Vladislav Palát členem, byla založena jeho bratrem Jaromírem Palátem na podzim roku 1948, po jeho nástupu na základní vojenskou službu k posádce v Hranicích. Jaromír a Vladislav Palátovi byli aktivně účastni tzv. II. odboje za druhé světové války, byli členy odbojové skupiny „Jaroš Žižka 10“ v jejich rodném kraji, která byla součástí první partyzánské brigády „Jan Žižka“ (se štábem v Horách Hostýnských); tato skupina byla vedena a založena Jaromírem Palátem. Vladislav Palát měl ve skupině funkci zásobovatele a spojky.

Již od roku 1946 si Jaromír a Vladislav Palátovi začínají znovu opatřovat zbraně. Takto postupně získal Vladislav Palát několik zbraní (*např. samopal MP 44, dvě pistole Parabellum a Steyr, dva staré bubínkové revolvery*), které s Jaromírem Palátem ukryli ve světnici a později ve stodole u rodičů v Jablůnce. V říjnu roku 1948 nastoupil Jaromír Palát na základní vojenskou službu k posádce v Hranicích, kde se seznámil s podobně smýšlejícím Aloisem Janíčkem, štábním rotmistrem ČSA, a společně založili odbojovou skupinu. Úkolem této skupiny bylo získat další členy, tyto ozbrojit a provádět ozbrojené akce („destrukční a teroristické“, jak je uvedeno v rozsudku). Prvotním cílem Jaromíra Paláta a Aloise Janíčka bylo především shromažďování zbraní pro případný státní převrat. Alois Janíček, který měl na starosti oděvní sklad posádky v Hranicích, souhlasil s tím, že si Jaromír Palát ponechá vojenskou pušku, kterou při úklidu ve skladišti našel. Dále Jaromír Palát za pomoci Aloise Janíčka a prostřednictvím praporčíka Maxe Sochorka získal další zbraně (*jeden samopal vzor 44/kosa/ se dvěma zásobníky, větší množství nábojů do pušky, náboje do raketové pistole a rozbušky ke granátům*). Tyto poskytli k vyzbrojení skupiny.

Vladislav Palát byl do činnosti svého bratra zapojen v dubnu roku 1949, kdy ho jeho bratr během své dovolené požádal o přenesení a ukrytí zbraní získaných v rámci své vojenské služby v Hranicích. Vladislav Palát poté poskytl skupině své již dříve získané zbraně. Tyto zbraně ukryvali nejprve u sebe doma v Jablůnce, poté u pasekáře Františka Kotrly a jeho bratra Ladislava Kotrly z Jablůnky (*zbraně z Hranic a pistoli Parabellum ráže 9 mm*) a dále Františka Spáčila tamtéž. Jednu zbraň poskytli Františku Adámkovi z Pržma (*pistole Steyr ráže 7,65 mm*).

Ze spisového materiálu dále vyplývá, že Vladislav Palát doprovodil Aloise Janíčka k Floriánu Minaříkovi, prostřednictvím kterého se měl Alois Janíček dostat za hranice. Vladislav Palát tedy působil de facto jako spojka, mezi svým bratrem Jaromírem Palátem, Aloisem Janíčkem a v tomto případě Floriánem Minaříkem.

Od roku 1950 byl Vladislav Palát zaměstnán ve zbrojovce v Jablůnce. Na jaře roku 1950 Jaromír a Vladislav Palátovi naplánovali uloupení zbraní ze skladu Lidových milicí ve zbrojovce v Jablůnce. Vladislav Palát obstaral plánek závodu od svého známého Zbyňka Gabryše, který ve zbrojovce pracoval jako technický úředník. Do akce zamýšleli zapojit také Františka Kotrlu, který je měl při akci krýt. Akci měli provést ozbrojeni. Plánovaná akce se však již neuskutečnila, neboť sklad zbraní byl, dle sdělení Zbyňka Gabryše, přesunut a Vladislavu Palátovi se již nepodařilo zjistit, kde se nachází. Vladislav Palát dodatečně *dne 6. 12. 2013* uvedl, že důvodem neuskutečnění akce ve skutečnosti bylo, že musel nastoupit na základní vojenskou službu.¹

Vladislav Palát nastoupil dne 1. 10. 1950 základní vojenskou službu u vojenského útvaru v Bratislavě. Byl zatčen 28. 4. 1952 u vojenského útvaru v Bohuslavicích.² Ve dnech 15. a 16. 10. 1952 proběhlo soudní řízení s celou skupinou „Jaromír Palát a spol.“ u Státního soudu – oddělení Brno. V procesu bylo odsouzeno 7 osob, mnozí k velmi těžkým trestům (rozmezí 6 až 19 let odnětí svobody nepodmíněně).³ Rozsudkem Státního soudu – oddělení Brno ze dne 16. 10. 1952 byl Vladislav Palát uznán vinným ze spáchání trestného činu velezrady podle § 78 odst. 1c, 2a a 3d trestního zákona a odsouzen k trestu odnětí svobody v délce 15 let, peněžitému trestu ve výši 5.000,- Kčs, ztrátě čestných práv občanských na dobu 5 let a propadnutí celého jmění. Výkon trestu strávil Vladislav Palát v TNP Rovnost na Jáchymovsku, kde setrval až do amnestie v roce 1960. Vladislav Palát byl rehabilitován usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 11. 1990.

Etická komise má tedy za prokázané, že Vladislav Palát svým výše uvedenými jednáním naplnil znaky formy odboje a odporu proti komunismu **dle ust. § 3 odst. 3 a dle ust. § 3 odst. 2 písm. b) zákona č. 262/2011 Sb. v návaznosti na ustanovení § 2 písm. b) zákona č. 262/2011 Sb.**, neboť se jedná o **aktivní působení v organizaci nebo skupině, jejíž členové bojovali proti komunistickému režimu způsoby uvedenými v tomto ustanovení, tj. vyvíjením jiné prokazatelně protikomunistické činnosti zaměřené přímo nebo nepřímo na obnovu svobody a demokracie nebo na oslabení komunistického režimu**, a to s cílem odstranit, výrazně oslabit či narušit anebo jinak poškodit komunistickou totalitní moc v Československu a obnovit svobodu a demokracii. **Etická komise má za prokázané, že Vladislav Palát byl členem skupiny, která se soustavně (systematicky) a dlouhodobě**

¹ Srov. úřední záznam EKO ze dne 6. 12. 2013;

² Jaromír Palát byl zatčen 12. 2. 1952.

³ Jaromír Palát byl odsouzen k 19 letům odnětí svobody nepodmíněně, Alois Janíček k 18 letům, František Kotrla k 10 letům, Ladislav Kotrla k 7 letům, Vladislav Kočíčka k 6 letům a František Spáčil na 12 let, byly jim uloženy peněžité tresty, tresty ztráty čestných práv občanských a trest propadnutí (celého) jmění. Další část protistátní skupiny, tj. Karel Kopečný, Emil Kostka, Maxmilián Sochorek a Alois Řezníček, kteří byli ve spojení zejména s Aloisem Janíčkem, byli souzeni v jiném procesu (vyšetřovací spis StB sp. zn. V-2150-OV, KSMV Ostrava).

(od roku 1948 do roku 1950) připravovala, zejména shromažďováním zbraní, na provedení ozbrojených akcí (sabotážních a destrukčních) zaměřených proti komunistickému režimu, a jejíž členové měli v úmyslu účastnit se odboje a odporu proti komunismu formou účasti na ozbrojeném povstání. Etická komise k tomu dále podotýká, že nemá pochyb o tom, že Vladislav Palát vykonával výše uvedenou činnost pro odbojovou skupinu vědomě a aktivně s cílem (jakmile se naskytne vhodná příležitost) proti komunistickému režimu aktivně se zbraní v ruce bojovat.